

Slangenarend houdt het spannend

Begin juli. De lucht trilt in de zomerzon en ver boven het heideveld hangt een grote roofvogel. De lichtgekleurde rover flappt traag met zijn brede vleugels. Een Slangenarend. Waar dit beeld dertig jaar geleden nog bijna utopisch was, herbergen enkele grote heidegebieden tegenwoordig jaarlijks één of meerdere Slangenarenden. In de afgelopen decennia lijkt er sprake van een duidelijke toename van overzomeraars. Vanuit de belangrijkste broedgebieden in Italië, Spanje en Frankrijk rukt de soort op naar het noorden. In Duitsland en Zwitserland zijn recent al broedgevallen geconstateerd. Dus dringt de vraag zich steeds sterker op: zou het ook hier kunnen?

Voor Willem van Manen en Rob Bijlsma was dit de reden om eens in alle losse waarnemingen en bijbehorende foto's te duiken (De Takkeling 2017/3: 224-241). Slangenarenden blijken uitsluitend te overzomeren in gebieden waar drie soorten slangen voorkomen: de Ringslang, Adder en Gladde Slang. Dat is alleen het geval in de grotere hoogveen- en zandgebieden benoorden de Grote Rivieren, zoals de Hoge Veluwe, het Fochteloërveen en Dwingelderveld. Kennelijk is alleen daar het voedselaanbod groot genoeg voor overzomeraars.

Maar overzomeren is nog geen broeden. Daarvoor zijn volwassen Slangenarenden nodig en juist die zijn en blijven erg zeldzaam in Nederland. Dit kan erop wijzen dat onvolwassen vogels Nederland wel als overzomeringsgebied gebruiken, maar uiteindelijk op een andere plek gaan broeden. Zolang dit patroon aanhoudt, blijft het vooral bij eenzame bidders boven de hei. Maar de spanning houdt aan, want voor broeden zijn maar twee volwassen vogels nodig. En een heleboel slangen.

● Albert de Jong

Foto: Arno ten Hoeve

